

Maanmittauslaitoksen Digifoorumin kokous

Aika: 20.4.2020 klo 9.00 – 11.00

Paikka: Skype

Osallistujat: Digifoorumin jäsenet:

Marketta Koponen - Realia
Jussi Mannerberg - SKVL
Karolina Hellgren - OP
Maija Kauronen - Alma
Tero Lehtimäki – Alma
Jermu Säippä - Danske
Laura Vanninen – Asiakastieto
Vesa Arjovuo – Asiakastieto
Riitta Reijonen - Nordea
Rikhard Sjöberg - Kiinteistömaailma
Eero Talonen - DIAS
Tarja Soininen – Oikotie Asunnot
Samuli Saarelainen – Oikotie Asunnot
Sari Vanhala – OP Kodit

Maanmittauslaitos:
Irma Lähetkangas, puheenjohtaja
Liisa Kallela
Antti Saarikoski
Janne Murtoniemi
Antti Kosonen
Laura Mäkimarttunen
Juha Tuomaala
Saija Korhonen
Kari Niemi (kohta 6)
Pauliina Heikkilä, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Irma Lähetkangas avasi kokouksen ja toivotti Digifoorumin jäsenet tervetulleiksi ensimmäiseen Digifoorumin skype kokoukseen.

2. Kiinteistövaihdannan ekosysteemi

Uusi ekosysteemijohtaja (1.6.2020 alkaen), Juha Tuomaala, kertoi Maanmittauslaitoksen strategiasta ja ekosysteemijattelusta.

Maanmittauslaitoksen tavoitteena on tarjota laadukkaita ja turvallisia palveluita asiakkaille sekä luoda uusia palvelukokonaisuuksia, joiden keskiössä on asiakkaan saama arvo (Liite 1). Myös jokaisen ekosysteemissä toimivan toimijan on tärkeää saada arvoa itselleen sekä tuottaa arvoa muille. Yhteinen ajuri on arvon tuottaminen asiakkaalle, jolloin kaikki voittavat, kun tavoite saavutetaan.

Juha käytti esimerkkinä sähköistä kiinteistönvaihdannan prosessia, johon kuuluu lukuisia eri toimijoita. Eri ekosysteemitomijoiden avulla voidaan luoda katkeamaton digitaalinen palveluketju asiakkaalle. Esimerkkinä verottajan rajapinta MML rekisteriin, ulosottoviranomaisen automaattiset kirjaukset suoraan MML rekisteriin, pankkien hakemukset rajapintaa pitkin ja tätä myötä automaattiratkaistut kiinnityksille ja sähköisten panttikirjojen siirroille.

Ekosysteemiajattelussa on myös vielä haasteita, koska ajattelu on suhteellisen tuoretta ja ymmärtämiseen menee aikaa. Myös lainsäädännön esteet hidastavat virtauksen saamista mahdollisimman katkeamattomaksi.

3. Huoneistotietojärjestelmä

Huoneistotietojärjestelmän (HTJ) käyttöönottoprojektin projektipäällikkö Liisa Kallela kertoi käyttöönoton etenemisestä, aikatauluista, kokemuksista ja yhteistyöstä (Liite 2).

Osakeluettelon siirtopalvelu pienille taloyhtiöille avataan 23.4.2020. Rajapinnat isännöintijärjestelmiin valmistuvat loppuvuodesta 2020.

Yhtiöjärjestyksen muutostilanteet taloyhtiöissä osakeluettelon siirron jälkeen on aiheuttanut ongelmatilanteita. Ongelmat liittyvät tilanteisiin, joissa osakeryhmätunnus lakkaa, vaikka varsinainen kohde ei muutu. Lakanneelta osakeryhmältä ei saada automaattisesti siirrettyä panttauksia ja rajoituksia sijaan tullee osakeryhmälle. Keskustelua asiasta on käyty mm. pankkien, patentti- ja rekisterihallituksen sekä ministeriön kanssa.

4. Huoneistotietojärjestelmän tietopalvelut

Pauliina Heikkilä (HTJ ja KVP kehittäminen ja sidosryhmätyö) kertoi Huoneistotietojärjestelmän tietopalveluiden rajapintojen käyttöönotosta (Liite 3).

Koekäyttöympäristö integraattoreille avataan huhtikuun lopussa ja tästä tiedotetaan integraattoreita. Tuotantoon päästään alkusyksystä. Ensimmäiset tietopalvelutuotteet ovat osakehuoneistotulosten laaja versio, joka sisältää henkilötunnukset sekä osakeluettelon julkinen versio.

Tuotantokäytöstä laaditaan integraattoreiden kanssa sopimus sekä myönnetään käyttö lupa. Loppukäyttäjille myönnetään käyttö lupa.

Pankeilla on mahdollisuus tilata aineisto omista muuttuneista kiinnitystiedoista halutulta aikaväliltä. Käyttöönotto edellyttää sopimusta ja lupaa. Käyttöönotosta on tiedotettu pankkien yhteyshenkilöitä.

Pankeille ja taloyhtiöille järjestetään infotilaisuus verkossa 6.5.2020. Ohjelma ja ilmoittautuminen löytyy <https://osakehuoneistorekisteri.fi/tapahtumat>

Digipäivä järjestetään 20.5.2020, ja sen ohjelma julkaistaan Digipäivän sivuilla <https://www.maanmittauslaitos.fi/digipaiva>. Ohjelmassa mukana mm. palveluntarjoajien puheenvuorot.

5. Sähköisten palveluiden kehittäminen

Kirjaamisprosessin kehityspäällikkö Laura Mäkimarttunen esitteli Maanmittauslaitoksen sähköisten asiointipalveluiden kehittämisen hallintamallia (Liite 4). Sähköisen asioinnin kokonaisuudesta käytetään lyhennettä SAKO.

SAKO:n avulla Maanmittauslaitoksessa halutaan kehittää olemassa olevia kyvykkyksiä tai tarvittaessa luoda kokonaan uusia kyvykkyksiä, joilla tuotetaan lisäarvoa asiakkaalle. Kun kaikki ekosysteemit toimijat ajattelevat samalla tavalla, pystytään yhdessä tuottamaan asiakkaalle kokonaisuudessaan parempaa palvelua ja sitä kautta huomattavaa lisäarvoa. Kehittämisen hallintamalli on jossain määrin edelleen kehitteillä ja hakee muotoaan

Palvelumuotoilu on nostettu tärkeämpään rooliin kehittämisessä. Palvelumuotoilua hyödynnetään kehittämistarpeen eri vaiheissa; vähintäänkin sitä tehdään kokonaisarkkitehtuurivalmistelun yhteydessä, jossa kuvataan nykytilaa ja tavoitetilaa. Palvelumuotoilulle voi kuitenkin olla tarvetta jo ennen kuin kehittämistarve edes etenee kehitysjonoon asti. Tietyissä tilanteissa kehitystarpeita on syytä miettiä jo etukäteen yhdessä muiden ekosysteemitomijoiden kanssa ja pyrkiä määrittämään asiakkaan kannalta paras ja toimivin mahdollinen palvelupolku. Jatkossa erityisesti tähän työhön voisi hyödyntää Digifoorumin työryhmää.

SAKO:n alla kehitetään tarpeita, jotka jollain tavalla liittyvät useampaan järjestelmään tai prosessiin. Yksittäiset, tiettyä järjestelmää koskevat muutokset eivät mene SAKO:n toiminnan alle.

Kesäkuussa julkaistaan toiminnallisuus, jossa kaupanvahvistajan kaupanvahvistajan toimittamasta kiinteistönluovutusilmoituksesta tulee samalla myös lainhuuto vireille. Näin saadaan automatisoitua lainhuutojen vireille laittoa ja varmistettua, että asiakkaan lainhuuto ei jää hakematta.

6. Sähköiset allekirjoitukset

Kari Niemi Maanmittauslaitoksen oikeuspalveluista kertoi sähköisten allekirjoitusten jaottelusta ja vaatimuksista (Liite 5).

Sähköiset allekirjoitukset kattavat hyvin laajan skaalan. Allekirjoitukset on määritelty eIDAS asetuksessa, jossa säädetään sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista.

Kehittyneissä sähköisissä allekirjoituksissa käytetään julkisen avaimen menetelmää. Jos allekirjoitus on tehty laatuvarmenteella, saadaan aikaiseksi vahva sähköinen allekirjoitus. Tässä ollaan allekirjoitusmenetelmässä, joka vastaa kirjallista, käsin tehtyä allekirjoitusta.

Tämän lisäksi on olemassa monenlaisia etänä verkon yli tarjottavia allekirjoituspalveluja. Niissä allekirjoitus ei tapahdu julkisen avaimen menetelmään ja laatuvarmenteeseen perustuen (laatuvarmennetta kutsutaan nykyisin ”hyväksytyksi sähköisen allekirjoituksen varmenteeksi”). Kysymys voi olla esim. pankkien asiakkailleen tarjoamista asiointipalveluista ja niissä sähköisesti allekirjoitetuista asiakirjoista tai muista kaupallisista allekirjoituspalveluista. Periaatteessa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 9 § mahdollistaa tällaisissa palveluissa tehtyjen allekirjoitusten hyväksymisen kir-

jaamisenetelyssä (hakemukset, suostumukset), mutta määritettäessä palveluille asetettavia kriteereitä on otettava huomioon näin allekirjoitettujen hakemusten tai suostumusten perusteella tehtävien kirjaamisratkaisujen oikeudellinen ja taloudellinen merkittävyys.

Kysymyksiä:

- Mihin kategoriaan kuuluu DVV:n myöntämä sähköinen henkilökortti, jossa on siru?
  - DVV:n myöntämä sähköinen henkilökortti (ns. HST-kortti) sisältää allekirjoitusvarmenteen, jolla tehty allekirjoitus on korkeatasoinen, ns. hyväksytty sähköinen allekirjoitus (vahva sähköinen allekirjoitus)
- Mihin kategoriaan mobiilivarmenne sijoittuu?
  - Kari totesi, että hänen täytyisi tutustua vielä paremmin mobiilivarmenteeseen nimenomaan varsinaisena allekirjoitusmenetelmänä. Mobiilivarmenne tunnistusvälineenä voi olla ns. vahva tunnistusväline, mutta mobiilivarmenteella mahdollisesti tehtävä allekirjoitus on tästä vielä huomattavasti poikkeava asia. Jos mobiilivarmenteeseen kuuluu tunnistusvarmenteen lisäksi allekirjoitusvarmenne ja jos allekirjoitus tehdään omalla laitteella analogisesti sen tilanteen kanssa, mitä tapahtuu, kun HST-kortin avulla tehdään allekirjoitus kortinlukijassa, mobiilivarmenteeseen perustuva allekirjoitus on periaatteessa hyvin mielenkiintoinen ja sillä voisi olla laitteiden yleisyyden vuoksi erityistä potentiaalia. Operaattorin tarjoamalla sirulla olisi tällöin sekä yksityinen salausavain että julkinen avain, eli varsinainen varmenne. Jos allekirjoituksia nykyisin näin voidaan mobiililaitteella tehdä, ne eivät kuitenkaan ole vahvoja (ns. ”hyväksytyjä”) sähköisiä allekirjoituksia, koska operaattoreita ei ole arvioitu eIDAS-asetuksen edellyttämällä tavalla eikä otettu Traficomien ylläpitämälle hyväksytyjen luottamuspalveluiden listalle. Mahdollisen allekirjoituksen kategorisointi jäisi siten vielä avoimeksi ja esim. kirjaamisenetelyssä hyväksyminen edellyttäisi omaa arviointiaan. Mobiililaitteen merkitys allekirjoitusvälineenä, jopa jossain vaiheessa vahvana eli hyväksyttynä sähköisenä allekirjoituksena, on varteenotettava tulevaisuuden kehityssuunta.
- Onko tietoa DVV:n mahdollisesti kehitteillä olevasta palvelusta, jossa DVV arvioisi muita sähköisen allekirjoituksen palveluita?
  - Kari totesi, että hän ei ole toistaiseksi tästä kuullut.

7. Digifoorumin työryhmä

Kirjaamisprosessin johtaja Janne Murtoniemi ehdotti Digifoorumin työryhmän toiminnan jatkamista. Työryhmän tavoitteena on luoda yhdessä Maanmittauslaitoksen ja sidosryhmien/ekosysteemissä toimijoiden kanssa yhteiset sähköiset palvelut, joissa on huomioitu asiakasnäkökulma. Asiakkaan palveluketjun kuvaaminen ja nykytilan tuntemus on tärkeää, jotta voidaan luoda sujuvia sähköisiä palveluita, joilla on aito käyttötarve.

Työryhmän tarkoitus on olla ”matalan kynnyksen” työryhmä, ja se voisi kokoontua muutaman kerran vuodessa. Työryhmä raportoi Digifoorumille.

Janne tiedusteli Digifoorumin osallistujien ehdotuksia työryhmän toimijoiksi.

Danskelta Jermu Säipältä tuli kannatusta työryhmän toiminnan jatkamiseksi, sekä ehdotus, että työryhmään otettaisiin mukaan erilaisia asuntokauppaan kuuluvia palveluntarjoajia. Danskella on kiinnostusta työryhmän jäseneksi.

Myös Digifoorumissa läsnä olevat palveluntarjoajat, Suomen Asiakastieto, Alma Talent, DIAS ja Oikotie Asunnot ilmaisivat kiinnostuksensa työryhmän jäseniksi. Myös Kiinteistömaailman Rikhard Sjöberg kertoi olevansa mielellään mukana, ja olisi myös hyvä saada järjestelmätoimittajien edustajia sekä eri allekirjoituspalveluiden tuottajia mukaan.

Irma pohti, että myös uusi ekosysteemihohtaja voisi olla mukana työryhmässä.

MML miettii vielä työryhmän kokoonpanoa ja palaa asiaan erikseen.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00.

Seuraava digifoorumin kokous pidetään 21.9.2020. klo 9:00 – 11:00

Liitteet: Liite 1: Kiinteistövaihdannan ekosysteemi
                  Liite 2: Huoneistotietojärjestelmän tilannekatsaus
                  Liite 3: Huoneistotietojärjestelmän tietopalvelut
                  Liite 4: Sähköisten palveluiden kehittäminen Maanmittauslaitoksessa
                  Liite 5: Sähköinen allekirjoittaminen
                  Liite 6: Digifoorumin työryhmä

Jakelu: Digifoorumin jäsenet
                  Maanmittauslaitoksen verkkosivut